

Οι εμπρηστικοί μηχανισμοί και οι εμπρηστές της ανώτατης εκπαίδευσης

Του Λάζαρου ΑΠΕΚΗ*

Για τις πυρκαγιές στα δάση του φετινού καλοκαιριού αναζητούνται ακόμη οι εμπρηστικοί μηχανισμοί και οι εμπρηστές και διατυπώνονται απόψεις για τη συσχέτισή τους με την αναθεώρηση του άρθρου 24 του Συντάγματος. Όμως, για τις πυρκαγιές στην ανώτατη εκπαίδευση αυτού του καλοκαιριού είναι όλα γνωστά. Τόσο οι εμπρηστικοί μηχανισμοί - το νομοσχέδιο για την "έρευνα και την τεχνολογία" και το προσχέδιο νόμου για τα "Μεταπτυχιακά", όσο και οι εμπρηστές - τα υπουργεία Ανάπτυξης και Παιδείας - αλλά και η σχέση τους με την αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος!

Η κυβέρνηση αποφάσισε, τώρα!, τέλη Ιούλη, να προωθήσει στη Βουλή για ψήφιση το νομοσχέδιο για την "έρευνα και την τεχνολογία" (αρμόδιο το υπουργείο Ανάπτυξης) και να δώσει το προσχέδιο νόμου για τα "μεταπτυχιακά" (αρμόδιο το υπουργείο Παιδείας) στο Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας για το γνωστό "διάλογο" πριν την ψήφισή του!

Τα δύο σχέδια νόμου περιέχουν ρυθμίσεις που επιβάλλουν την ιδιωτικοποίηση και εμπορευματοποίηση της ανώτατης εκπαίδευσης και της έρευνας και ουσιαστικά αποτελούν - όπως και ο πρόσφατος νέος νόμος για τα πανεπιστήμια - εκτελεστικούς νόμους για την εφαρμογή της αναθεώρησης του άρθρου 16 του Συντάγματος, παρά το ότι αυτή δεν πέρασε! (και βέβαια η Κυβέρνηση επιμένει σε αυτή τη "μεταρρύθμιση" και είναι υπόθεση του κινήματος της παιδείας να την αποτρέψει οριστικά).

Η πολιτική που εκφράζουν αυτά τα νομοσχέδια, που είναι σύμφωνα με την κυβέρνηση η εθνική πολιτική για την έρευνα και τα μεταπτυχιακά, δεν εξασφαλίζει στα πανεπιστήμια τις προϋποθέσεις για να αναπτύσσουν αυτοτελώς την ερευνητική τους δραστηριότητα και τις μεταπτυχιακές σπουδές. Δηλαδή ουσιαστικά στερεί από τα πανεπιστήμια αυτές τις δύο θεμελιώδεις λειτουργίες. Και αυτό γιατί, όπως εκφράστηκε και στον πρόσφατο νέο νόμο, η κυβέρνηση δεν αντιλαμβάνεται το πανεπιστήμιο ως ένα ίδρυμα αυτοδιο

συνεργάζονται και με φορείς του ιδιωτικού τομέα και θα λειτουργούν με αδιαφάνεια χωρίς τον έλεγχο και την εποπτεία των συλλογικών ακαδημαϊκών οργάνων. Εντούτοις, "στα ΕΠΙ μπορεί να εκτελείται μέρος ή και το σύνολο της διδακτορικής διατριβής των υποψηφίων διδασκτόρων και η διπλωματική εργασία των μεταπτυχιακών φοιτητών".

Με το "προσχέδιο" θεσμοθετείται το επιχειρηματικό πανεπιστήμιο, η χρησιμοποίηση της ερευνητικής δραστηριότητας των πανεπιστημίων προς όφελος των επιχειρήσεων και η εμπορευματοποίηση βασικών δραστηριοτήτων του πανεπιστημίου, της έρευνας και των μεταπτυχιακών σπουδών και συνολικά της εκπαίδευσης των νέων ερευνητών.

Για το νομοσχέδιο για την "έρευνα και την τεχνολογία"

Ενώ η χώρα μας χρηματοδοτεί την έρευνα στο ένα τρίτο του μέσου ευρωπαϊκού όρου και είναι από πολλά χρόνια υποσχόμενη η αύξηση στο 1,5% του ΑΕΠ από το 0,6% που είναι σήμερα, στο νομοσχέδιο για την "έρευνα και την τεχνολογία" δεν υπάρχει καμία δέσμευση για αυτή την στοιχειώδη προϋπόθεση.

Για την πολιτική της κυβέρνησης και την άποψή της για το ρόλο του πανεπιστημίου, η έρευνα δεν αποτελεί θεμελιώδη δραστηριότητα του πανεπιστημίου, για αυτό και δεν προβλέπει μέτρα για την αυτοδύναμη ανάπτυξή της. Για την έρευνα και την τεχνολογία ιδρύονται φορείς έξω από τα πανεπιστήμια - Κέντρα και Ινστιτούτα, περιφερειακοί πόλοι καινοτομίας - και θεσμοθετείται ένας απίστευτα συγκεντρωτικός και γραφειοκρατικός μηχανισμός εποπτείας και διαχείρισης που θα λειτουργεί με τους "ανταγωνιστικούς κανόνες" της αγοράς, με αδιαφάνεια και προς όφελος των ιδιωτικών επιχειρήσεων με τις οποίες θα συμπράττει. Πρόκειται για μηχανισμό όπου για τη στελέχωσή του προβλέπεται να "βολευτούν" εκατοντάδες ημέτεροι και για τους οποίους προβλέπονται διαχειριστική "ευελιξία" και αμοιβές πέραν των προβλεπομένων από την κείμενη νομοθεσία! Και όλα αυτά για να προωθηθεί η "καινοτομία" και η "αριστεία"!

Από το νομοσχέδιο τα πανεπιστήμια αντιμετωπίζονται σαν δεξαμενή εν δυνάμει ερευνητών, οι οποίοι για να αναπτύξουν ερευνητική δραστηριότητα πρέπει να διεκδικήσουν "ανταγωνιστικά" τη συμμετοχή τους σε αυτές τις αδιαφανείς διαδικασίες, για να έχουν χρηματοδότηση, έξω από την εποπτεία του Τομέα, του Τμήματος και του Ιδρύματος που ανήκουν.